

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์นี้ ได้จากการตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นดังกล่าวไว้ในบทที่ 3 ซึ่งเป็นความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกองการประถมศึกษา กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดกองโรงเรียน สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวนครู 192 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ได้ทำตามลำดับดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการให้การศึกษา เรื่องยาเสพติด แก่นักเรียนประถมศึกษาในแหล่งเสื่อมโทรม
- ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้จำแนกครูที่ตอบแบบสอบถามออกตามระดับการศึกษา เพศ อายุ วิชาเอก ระยะเวลาที่ทำการสอนในโรงเรียนปัจจุบัน ประสบการณ์ในการสอนเรื่องยาเสพติด การเข้ารับการอบรมการสอนเรื่องยาเสพติดและการทราบบัญหายาเสพติดในโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอด้วยรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 5-12

ตารางที่ 5 จำนวนครูจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าอนุปริญญา	21	10.94
อนุปริญญา	100	52.08
สูงกว่าอนุปริญญา	71	36.98
รวมทั้งหมด	192	100

จากตารางที่ 5 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ครูที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 100 คน หรือร้อยละ 52.08 รองลงมาได้แก่ครูที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าอนุปริญญา คือ 71 คน หรือร้อยละ 36.98 และครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปภูมามีจำนวนน้อยที่สุดคือ 21 คน หรือร้อยละ 10.94

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนครูจำแนกตามเพศและระดับการศึกษา

เพศ	ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าอนุปริญญา		อนุปริญญา		สูงกว่าอนุปริญญา		รวมทั้งหมด	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย		4	19.05	22	22	22	30.99	48	25
หญิง		17	80.95	78	78	49	69.01	144	75
รวมทั้งหมด		21	10.94	100	52.08	71	36.98	192	100

จากตารางที่ 6 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีครูหญิงมากกว่าครูชาย คือ 144 คน หรือร้อยละ 75 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 17 คน อนุปริญญา 78 คน สูงกว่าอนุปริญญา 49 คน ส่วนครูชายมีจำนวน 48 คน หรือร้อยละ 25 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 4 คน อนุปริญญา 22 คน สูงกว่าอนุปริญญา 22 คน

ตารางที่ 7 จำนวนครูจำแนกตามอายุและระดับการศึกษา

อายุปี	ต่ำกว่าอนุปริญญา		อนุปริญญา		สูงกว่าอนุปริญญา		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20-29	10	47.62	52	52	21	29.58	83	44.23
30-39	3	14.29	25	25	35	49.30	63	32.81
40-49	5	23.81	20	20	13	18.31	38	19.79
50 ขึ้นไป	3	14.29	3	3	2	2.82	8	4.17
รวมทั้งหมด	21	10.94	100	52.08	71	36.98	192	100

จากตารางที่ 7 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดครูที่มีอายุ 20-29 ปีมีจำนวนมากที่สุดคือ 83 คน หรือร้อยละ 44.23 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 10 คน อนุปริญญา 52 คน สูงกว่าอนุปริญญา 21 คน ส่วนครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 8 คน หรือร้อยละ 4.17 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 3 คน อนุปริญญา 3 คน สูงกว่าอนุปริญญา 2 คน

ตารางที่ 8 จำนวนครูจำแนกตามวิชาเอกและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา วิชาเอก	ต่ำกว่าอนุปริญญา		อนุปริญญา		สูงกว่าอนุปริญญา		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สุขศึกษา	—	—	—	—	2	2.82	2	1.04
พลศึกษา	—	—	4	4	2	2.82	6	3.13
ภาษาไทย	1	4.76	10	10	10	14.08	21	10.94
ภาษาอังกฤษ	1	4.76	6	6	11	15.49	18	9.37
สังคมศึกษา	1	4.76	16	16	19	26.76	36	18.75
ศิลปะศึกษา	1	4.76	10	10	3	4.23	14	7.29
คณิตศาสตร์	—	—	6	6	2	2.82	8	4.17
วิทยาศาสตร์	—	—	4	4	6	8.45	10	5.21
อื่น ๆ	—	—	9	9	14	19.72	23	11.98
ไม่มีวิชาเอก	17	80.95	35	35	2	2.82	54	28.12
รวมทั้งหมด	21	10.94	100	52.08	71	36.98	192	100

จากตารางที่ 8 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดครูที่ไม่มีวิชาเอกมีจำนวนมากที่สุด คือ 54 คน หรือร้อยละ 28.12 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญาจำนวน 17 คน อนุปริญญา 35 คน สูงกว่าอนุปริญญา 2 คน ส่วนครูที่มีวิชาเอกสุขศึกษามีจำนวนน้อยที่สุดคือ 2 คน หรือร้อยละ 1.04 ซึ่งเป็นครูที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าอนุปริญญา

ตารางที่ 9 จำนวนครูจำนวนตามระยะเวลาที่สอนในโรงเรียนปัจจุบันและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าอนุปริญญา		อนุปริญญา		สูงกว่าอนุปริญญา		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1	-	-	11	11	12	16.90	23	11.98
1 - 5	10	47.62	51	51	23	32.39	84	43.75
5 ปีขึ้นไป	11	52.38	38	38	36	50.70	85	44.27
รวมทั้งหมด	21	10.94	100	52.08	71	36.98	192	100

จากตารางที่ 9 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดครูที่มีระยะเวลาในการสอน 5 ปีขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุดคือ 85 คน หรือร้อยละ 44.27 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 11 คน อนุปริญญา 38 คน สูงกว่าอนุปริญญา 36 คน ส่วนครูที่มีระยะเวลาในการสอนน้อยกว่า 1 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 23 คน หรือร้อยละ 11.98 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา 11 คน สูงกว่าอนุปริญญา 12 คน

ตารางที่ 10 จำนวนครูจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนเรื่องยาเสพติดและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าอนุปริญญา		อนุปริญญา		สูงกว่าอนุปริญญา		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคยสอน	13	61.90	64	64	39	54.93	116	60.42
ไม่เคยสอน	8	38.10	36	36	32	45.07	76	39.58
รวมทั้งหมด	21	10.94	100	52.08	71	36.98	192	100

จากตารางที่ 40 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ครูที่เคยมีประสบการณ์ในการสอนเรื่องยาเสพติดมีจำนวนมากที่สุดคือ 116 คน หรือร้อยละ 60.42 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 13 คน อนุปริญญา 64 คน สูงกว่าอนุปริญญา 39 คน ส่วนครูที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการสอนเรื่องยาเสพติดมีจำนวน 76 คน หรือร้อยละ 39.58 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 8 คน อนุปริญญา 36 คน สูงกว่าอนุปริญญา 32 คน

ตารางที่ 11 จำนวนครูจำแนกตามการเข้ารับการอบรมการสอนเรื่องยาเสพติดและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา การเข้ารับการอบรม	ต่ำกว่าอนุปริญญา		อนุปริญญา		สูงกว่าอนุปริญญา		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	6	28.57	26	26	26	36.62	58	30.21
ไม่เคย	15	71.43	74	74	45	63.38	134	69.79
รวมทั้งหมด	21	100	100	100	71	100	192	100

จากตารางที่ 11 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดครูที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนเรื่องยาเสพติดมีจำนวนมากที่สุดคือ 134 คน หรือร้อยละ 69.79 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 15 คน อนุปริญญา 74 คน สูงกว่าอนุปริญญา 45 คน ส่วนครูที่เคยเข้ารับการอบรมมีจำนวน 58 คน หรือร้อยละ 30.21 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 6 คน อนุปริญญา 26 คน สูงกว่าอนุปริญญา 26 คน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนครูจำแนกตามการทราบปัญหาสุขภาพ เสพติคในโรงเรียนและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าอนุปริญญา		อนุปริญญา		สูงกว่าอนุปริญญา		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบว่ามี	14	66.67	60	60	38	53.52	112	58.34
ทราบว่าไม่มี	2	9.52	26	26	25	35.21	53	27.60
ไม่ทราบ	5	23.81	14	14	8	11.27	27	14.06
รวมทั้งหมด	21	10.94	100	52.08	71	36.98	192	100

จากตารางที่ 12 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดครูที่ทราบว่ามีปัญหาสุขภาพเสพติคในโรงเรียนมีจำนวนมากที่สุดคือ 112 คน หรือร้อยละ 58.34 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษา ระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 14 คน อนุปริญญา 60 คน สูงกว่าอนุปริญญา 38 คน ส่วนครูที่ไม่ทราบปัญหาสุขภาพเสพติคในโรงเรียนมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 27 คน หรือร้อยละ 14.06 ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีการศึกษา ระดับต่ำกว่าอนุปริญญา 5 คน อนุปริญญา 14 คน สูงกว่าอนุปริญญา 8 คน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดแก่นักเรียน
ประถมศึกษาในแหล่งเสื่อมโทรม

ผู้วิจัยได้จำแนกการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของครูออกเป็น 5 ส่วนคือ
ความคิดเห็นของครูในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรม
พิเศษ และค่านิยมของบุคคลและสถาบันที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์
โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
จากแบบสอบถามเป็นรายข้อ และแปลความตามเกณฑ์ในบทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ปรากฏตามตารางที่ 13-17

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันในด้านการจัด
การเรียนการสอน

ข้อที่	ครู ต่ำกว่าอนุปริญญา			ครู อนุปริญญา			ครู สูงกว่าอนุปริญญา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	4.76	0.44	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.72	0.55	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.89	0.32	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2	4.71	0.46	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.72	0.45	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.77	0.42	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3	4.62	0.59	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.46	0.66	เห็นด้วย	4.54	0.56	เห็นด้วย
4	4.57	0.51	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.46	0.59	เห็นด้วย	4.52	0.58	เห็นด้วย
5	2.95	0.67	ไม่แน่ใจ	2.91	0.87	ไม่แน่ใจ	2.83	0.88	ไม่แน่ใจ
6	4.19	0.75	เห็นด้วย	4.23	0.69	เห็นด้วย	4.34	0.65	เห็นด้วย
7	4.10	0.83	เห็นด้วย	4.13	0.76	เห็นด้วย	4.30	0.80	เห็นด้วย
8	4.29	0.72	เห็นด้วย	4.20	0.80	เห็นด้วย	4.41	0.69	เห็นด้วย
9	4.48	0.60	เห็นด้วย	4.40	0.60	เห็นด้วย	4.39	0.57	เห็นด้วย
10	4.33	0.58	เห็นด้วย	4.21	0.73	เห็นด้วย	4.17	0.83	เห็นด้วย
11	3.86	1.06	เห็นด้วย	3.84	0.99	เห็นด้วย	4.13	0.89	เห็นด้วย
12	4.67	0.48	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.47	0.59	เห็นด้วย	4.58	0.73	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13	4.14	0.73	เห็นด้วย	4.23	0.75	เห็นด้วย	4.23	0.74	เห็นด้วย
14	4.19	0.87	เห็นด้วย	4.07	0.76	เห็นด้วย	3.97	0.79	เห็นด้วย
15	4.10	0.77	เห็นด้วย	4.09	0.79	เห็นด้วย	3.76	1.06	เห็นด้วย

จากตารางที่ 13 ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษาที่มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเกี่ยวกับการ
 ใ้การศึกษาเรื่องยาเสพติดในด้านการจัดการเรียนการสอน ยังมีรายละเอียดในแต่ละข้อ
 ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การใ้การศึกษาเรื่องยาเสพติดเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสภาพสังคมในปัจจุบัน
 ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษาที่มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ 2 โรงเรียนในแหล่งเสื่อมโทรมควรใ้ความสนใจกับการใ้การศึกษาเรื่องยาเสพติด
 เป็นพิเศษ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษาที่มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ 3 การเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดควรเริ่มคนสอนตั้งแต่ในระดับประถมศึกษา
 ครูใ้มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญาที่มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนครูใ้มีการศึกษาระดับอนุปริญญาและ
 สูงกว่าอนุปริญญาที่มีความเห็นด้วย

ข้อ 4 ความมุ่งหมายสำคัญของการสอนเรื่องยาเสพติดในระดับประถมศึกษาคือ
 การปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติด ครูใ้มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญาที่มีความ
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนครูใ้มีการศึกษาระดับอนุปริญญาและสูงกว่าอนุปริญญาที่มีความเห็นด้วย

ข้อ 5 เนื้อหาเรื่องยาเสพติดที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาสุขศึกษาตามหลักสูตร พ.ศ. 2503
 ที่ยังใช้อยู่มีความเหมาะสมและเพียงพอแล้ว ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษาที่มีความเห็นใจ

ข้อ 6 การจัดเนื้อหาเรื่องยาเสพติดควรสอดแทรกอยู่ในวิชาอื่น ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์
 กันด้วยนอกเหนือจากในวิชาสุขศึกษาแล้ว ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษาที่มีความเห็นด้วย

ข้อ 7 การเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดควรดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี
 และต่อเนื่องกันทุกระดับชั้น ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษาที่มีความเห็นด้วย

ขอ 8 การประเมินผลการเรียนเรื่องยาเสพติดควรเน้นในด้านทัศนคติและพฤติกรรมมากกว่าด้านเนื้อหา ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ขอ 9 การจัดการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดที่กระทำอยู่ในโรงเรียนควรได้รับการปรับปรุงส่งเสริมให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ขอ 10 หลักสำคัญของการสอนเรื่องยาเสพติดให้โดดเด่นขึ้นอยู่กับเทคนิควิธีสอนของครูที่จะเราให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีทัศนคติที่ถูกต้อง ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ขอ 11 สิ่งสำคัญที่ครูควรคำนึงในการสอนเรื่องยาเสพติด คือการให้ข้อมูลที่อาจกลายเป็นคาบสองคมได้ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ขอ 12 การสอนเรื่องยาเสพติดควรมีอุปกรณ์ที่เหมาะสมประกอบเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจดีขึ้น ครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญาและสูงกว่าอนุปริญญา มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนครูที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา มีความเห็นด้วย

ขอ 13 การสอนเรื่องยาเสพติดควรสอดแทรกอยู่ทุกเวลาและทุกโอกาสที่ครูจะให้แก่นักเรียนได้นอกจากบทเรียนในชั่วโมงนั้น ๆ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ขอ 14 ครูควรใช้หลักธรรมของศาสนามาสอนนักเรียนเพื่อให้ละเว้นการใช้จ่ายยาเสพติด ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ขอ 15 ครูควรให้นักเรียนที่เคยมีประสบการณ์จากการใช้จ่ายยาเสพติดมาก่อนช่วยแนะนำ ตักเตือนเพื่อนนักเรียนด้วยกัน แทนที่จะให้ครูเป็นผู้สอนเพียงคนเดียว ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันในด้านผู้เรียน

ข้อที่	ครู ต่ำกว่าอนุปริญญา			ครู อนุปริญญา			ครู สูงกว่าอนุปริญญา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
16	4.33	0.86	เห็นด้วย	4.17	0.85	เห็นด้วย	3.96	1.02	เห็นด้วย
17	3.62	0.50	เห็นด้วย	3.57	0.69	เห็นด้วย	3.61	0.90	เห็นด้วย
18	3.48	0.87	ไม่แน่ใจ	3.47	1.06	ไม่แน่ใจ	3.45	1.19	ไม่แน่ใจ
19	4.05	0.67	เห็นด้วย	3.94	0.72	เห็นด้วย	3.82	0.85	เห็นด้วย
20	3.76	0.62	เห็นด้วย	3.86	0.70	เห็นด้วย	3.82	0.68	เห็นด้วย

จากตารางที่ 14 ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเกี่ยวกับการให้การศึกษารื่องยาเสพติดในคานผู้เรียน ดังมีรายละเอียดในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ข้อ 16 นักเรียนที่อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมมี โอกาสที่จะได้รับภัยจากยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่อยู่นอกแหล่งเสื่อมโทรม ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 17 นักเรียนมีความพร้อมและสนใจใครู้ในการเรียนเรื่องยาเสพติด ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 18 นักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาเรื่องยาเสพติดจากหนังสือแบบเรียนที่มีอยู่เท่านั้น ไม่มีหนังสืออื่นศึกษาประกอบ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความไม่แน่ใจ

ข้อ 19 นักเรียนจะสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ป้องกันตนเองจากอันตรายของยาเสพติดได้ในชีวิตประจำวัน ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 20 นักเรียนจะสามารถให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในโรงเรียนได้อย่างไร ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูที่ระดับการศึกษาต่างกันในด้านผู้สอน

ข้อที่	ครู ต่ำกว่าอนุปริญญา			ครู อนุปริญญา			ครู สูงกว่าอนุปริญญา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
21	4.38	0.50	เห็นด้วย	4.33	0.62	เห็นด้วย	4.28	0.72	เห็นด้วย
22	4.33	0.58	เห็นด้วย	4.28	0.73	เห็นด้วย	4.30	0.74	เห็นด้วย
23	3.14	1.42	ไม่แน่ใจ	2.32	0.95	ไม่เห็นด้วย	2.34	1.08	ไม่เห็นด้วย
24	4.33	0.48	เห็นด้วย	4.29	0.62	เห็นด้วย	4.39	0.60	เห็นด้วย
25	4.43	0.51	เห็นด้วย	4.48	0.58	เห็นด้วย	4.52	0.58	เห็นด้วย
26	4.43	0.51	เห็นด้วย	4.39	0.57	เห็นด้วย	4.38	0.64	เห็นด้วย
27	4.48	0.60	เห็นด้วย	4.41	0.57	เห็นด้วย	4.32	0.63	เห็นด้วย
28	4.38	0.50	เห็นด้วย	4.36	0.54	เห็นด้วย	4.10	0.61	เห็นด้วย

จากตารางที่ 15 ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเกี่ยวกับการให้การ
ศึกษาเรื่องยาเสพติดในคานผู้สอน ดังมีรายละเอียดในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ข้อ 21 ครูทุกคนในโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่จะให้ความรู้และช่วยเหลือเกี่ยวกับ
ปัญหาเสพติดแก่นักเรียน ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 22 ครูผู้สอนควรมีทัศนคติและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อหา
ตลอดจนวิธีการสอนเรื่องยาเสพติดเป็นอย่างดี ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 23 ครูที่จะสอนเรื่องยาเสพติดได้ก็ ควรเป็นครูประจำวิชาสุขศึกษาหรือ พลศึกษาเท่านั้น ครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญาไม่แน่ใจ ส่วนครูที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาและสูงกว่าอนุปริญญาไม่เห็นด้วย

ข้อ 24 ครูควรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเข้าใจในเนื้อหาและเทคนิค วิธีสอนเรื่องยาเสพติด ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 25 ครูควรเป็นคนช่างสังเกต เอาใจใส่และรอบรู้เกี่ยวกับอุปนิสัย ตลอดจน ความประพฤติของนักเรียนทุกคนในชั้น เพื่อว่าเมื่อพบสิ่งผิดปกติจะได้รับแก้ไขได้ทันเวลาที่ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 26 ครูควรหาโอกาสพบปะผู้ปกครองเพื่อสอบถามหรือปรึกษาหารือเกี่ยวกับ ความประพฤติของนักเรียนเป็นครั้งคราว เพื่อช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 27 ครูยังขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ไซ้ประกอบในการสอน ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษา มีความเห็นด้วย

ข้อ 28 ครูควรศึกษาสภาพสังคมรอบโรงเรียนควยว่ามีปัญหา ยาเสพติดประการใดบ้าง เพื่อช่วยเหลือแก้ไขตามความสามารถที่จะกระทำได้ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันในคานกิจกรรมพิเศษ

ข้อที่	ครู ต่ำกว่าอนุปริญญา			ครู อนุปริญญา			ครู สูงกว่าอนุปริญญา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
29	4.43	0.60	เห็นด้วย	4.42	0.54	เห็นด้วย	4.41	0.52	เห็นด้วย
30	4.48	0.51	เห็นด้วย	4.37	0.53	เห็นด้วย	4.30	0.60	เห็นด้วย
31	4.38	0.50	เห็นด้วย	4.31	0.66	เห็นด้วย	4.24	0.73	เห็นด้วย
32	4.19	0.75	เห็นด้วย	4.28	0.64	เห็นด้วย	4.11	0.82	เห็นด้วย

จากตารางที่ 16 ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดในคานกิจกรรมพิเศษ ดังมีรายละเอียดในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ข้อ 29 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติดแก่นักเรียน
อยู่เสมอ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 30 โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีพฤติกรรมในทางที่
เหมาะสมเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด ครูทั้ง 3 ระดับมีความเห็นด้วย

ข้อ 31 โรงเรียนควรจัดให้มีบุคคลผู้ดำเนินงานเกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียน
โดยเฉพาะ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 32 ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
นั้น โรงเรียนยังได้ใช้งบประมาณไม่เพียงพอ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันในด้านบทบาทของบุคคลและสถาบันที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่	ครู ต่ำกว่าอนุปริญญา			ครู อนุปริญญา			ครู สูงกว่าอนุปริญญา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
33	4.62	0.50	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.66	0.59	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.61	0.57	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
34	4.52	0.51	เห็นด้วย	4.66	0.61	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.65	0.51	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
35	4.29	0.78	เห็นด้วย	4.52	0.54	เห็นด้วย	4.38	0.57	เห็นด้วย
36	4.38	0.59	เห็นด้วย	4.44	0.69	เห็นด้วย	4.39	0.60	เห็นด้วย
37	4.48	0.51	เห็นด้วย	4.41	0.57	เห็นด้วย	4.41	0.55	เห็นด้วย
38	4.43	0.51	เห็นด้วย	4.53	0.52	เห็นด้วย	4.51	0.65	เห็นด้วย
39	4.67	0.48	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.60	0.55	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.66	0.53	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
40	4.19	0.93	เห็นด้วย	4.17	0.88	เห็นด้วย	4.38	0.72	เห็นด้วย

จากตารางที่ 17 ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดในด้านบทบาทของบุคคลและสถาบันที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ข้อ 33 พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างใกล้ชิด ไม่ให้เด็กมีปัญหาทางจิตใจ เพื่อป้องกันมิให้เด็กต้องตกเป็นทาสของยาเสพติดได้ ครูทั้ง 3 ระดับ การศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ 34 ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหายาเสพติดแก่เด็ก เพราะจะเกิดผลดีกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกระทำเพียงฝ่ายเดียว ครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญามีความเห็นด้วย ส่วนครูที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาและสูงกว่าอนุปริญญา มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ 35 โรงเรียนและชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ควรร่วมมือกันดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในท้องถิ่นนั้น ๆ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 36 เพื่อนของนักเรียนมีส่วนชักนำให้นักเรียนมีทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดในทางที่ดีหรือไม่ดีได้ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 37 หน่วยงานภายนอกทั้งของรัฐและเอกชนที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับยาเสพติด ควรให้ความช่วยเหลือร่วมมือกับทางโรงเรียนมากกว่าที่เป็นอยู่ ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 38 สื่อมวลชนต่าง ๆ มีอิทธิพลในการให้ความรู้และสร้างความตื่นตัวเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด จึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีการเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วย

ข้อ 39 รัฐควรจัดบริการค่านันทนาการแก่เด็กและเยาวชนให้มากขึ้น เพื่อช่วยบำรุงจิตใจทางอ้อมในการป้องกันมิให้บุคคลหันไปหายาเสพติด ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ 40 รัฐบาลยังไม่เห็นความสำคัญของการให้การศึกษาเพื่อป้องกันยาเสพติด แก่เด็กนักเรียนในแหล่งเสื่อมโทรมเท่าที่ควร ครูทั้ง 3 ระดับการศึกษามีความเห็นคล้าย

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างของ ความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษา ต่างกันเกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดโดยส่วนรวม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบค่า F ratio ผลการทดสอบปรากฏตามตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูทั้ง 3 ระดับการศึกษา เกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติด

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	435.60	217.80	0.497
ภายในกลุ่ม	189	82,772.68	437.95	
รวมทั้งหมด	191	83,208.48		

$$(.05 F_{2,189} = 3.04)$$

จากตารางที่ 18 ค่า F ที่คำนวณได้ = 0.497 ซึ่งน้อยกว่าค่า F-distribution แสดงว่า ความคิดเห็นของครูทั้ง 3 ระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับการให้การศึกษา เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาในแหล่งเสื่อมโทรม โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา กลุ่มครูที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา และกลุ่มครูที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าอนุปริญญา เรียงลำดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวตามจำนวนที่แสดงจากมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มครูที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา

1. รัฐบาลควรให้ความสนใจในการดำเนินการ เพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในแหล่งเสื่อมโทรมให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่นี้
2. รัฐบาลควรมีมาตรการที่รุนแรงและเด็ดขาดในการปราบปรามและลงโทษผู้ค้ายาเสพติด
3. บริเวณแหล่งเสื่อมโทรมมีการค้าและเสพยาเสพติดกันอย่างแพร่หลายและกระทำโดยเปิดเผย จึงเป็นที่น่าวิตกว่านักเรียนจะได้รับภัยนี้ได้ง่าย
4. โรงเรียนควรมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มเติม
5. ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันมิให้เด็กมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดให้มากขึ้น เพราะเท่าที่ปรากฏ ผู้ปกครองบางคนสนับสนุนให้เด็กค้ายาเสพติดและไม่ให้ความเอาใจใส่เด็กโดยอ้างว่าไม่มีเวลา เป็นต้น
6. นักเรียนที่ติดยาเสพติด ควรได้รับการช่วยเหลือบำบัดรักษาอย่างจริงจังรวมทั้งในสถานการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ด้วย
7. ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรม ควรจัดให้มีสนามกีฬา, สวนพักผ่อนเพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาว่างในทางที่เหมาะสมและมีประโยชน์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มครูที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา

1. รัฐบาลควรมีมาตรการที่รุนแรงและเด็ดขาดในการปราบปรามและลงโทษผู้ค้ายาเสพติด

2. สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ยาเสพติดแพร่หลายและยากต่อการป้องกันปราบปรามก็คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนมีส่วนร่วมในการค้ายาเสพติด จึงควรแก้ไขในเรื่องนี้โดยเร่งด่วน
3. สภาพแวดล้อมในแหล่งเสื่อมโทรมมีอิทธิพลชักนำเด็กไปสู่ปัญหาเสพติด เช่น มีการค้ายาเสพติดอย่างแพร่หลาย สภาพความเป็นอยู่ที่ไม่ดี
4. รัฐบาลควรให้ความสนใจในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรมมากขึ้น
5. ผู้ปกครองจำนวนมากไม่ให้ความเอาใจใส่ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดบางคนก็กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงทำให้เด็กมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดได้
6. ครูส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ในการสอนเรื่องยาเสพติดเพียงพอ จึงควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมเพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์มากขึ้น
7. การให้การศึกษารื่องยาเสพติดในโรงเรียน ควรสอดแทรกอยู่ทุกโอกาสที่เหมาะสม และควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ
8. เนื้อหาเรื่องยาเสพติดในหลักสูตรควรได้รับการเพิ่มเติมให้ละเอียดขึ้นเพื่อให้นักเรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น
9. การสอนเรื่องยาเสพติดควรเน้นในด้านการสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติด
10. โรงเรียนควรมีอุปกรณ์ประกอบการสอนเรื่องยาเสพติดเพิ่มเติม เช่น สไลด์ ภาพยนตร์
11. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

12. หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับยาเสพติด ควรจัดให้มีการอบรมหรือเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด แก่เด็กและเยาวชนในแหล่งเสื่อมโทรมอย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดวิทยากรบรรยาย การจัดนิทรรศการ การฉายภาพยนตร์

13. รัฐควรจัดสันตนาการและงานที่มีรายได้พิเศษแก่เด็กและเยาวชนในแหล่งเสื่อมโทรม เพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

14. รัฐควรจัดบริการตรวจและรักษานักเรียนที่ติดยาเสพติดอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

15. รัฐบาลและเอกชนควรได้มีการจัดตั้งหน่วยงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มครูที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าอนุปริญญา

1. รัฐบาลควรมีมาตรการที่รุนแรงและเด็ดขาดในการปราบปรามและลงโทษผู้ค้ายาเสพติด
2. รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือประชาชนในแหล่งเสื่อมโทรมในด้านเศรษฐกิจ เพื่อขจัดความยากจน และยกฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนมีส่วนร่วมกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในแหล่งเสื่อมโทรม จึงทำให้การป้องกันและปราบปรามมีอุปสรรค
4. สิ่งแวดล้อมในแหล่งเสื่อมโทรมมีอิทธิพลชักนำเด็กไปสู่ปัญหา ยาเสพติดได้ง่าย เช่น การล่อลวง การข่มขู่ ความยากจน
5. ครอบครัวมีส่วนทำให้เด็กประสบปัญหา ยาเสพติด เช่น พ่อแม่ไม่เอาใจใส่ดูแลพ่อแม่ทะเลาะกัน
6. ครูควรได้รับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนเรื่องยาเสพติด

7. เนื้อหาเรื่องยาเสพติดในหลักสูตร ควรได้รับการปรับปรุงให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงไป
8. การเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดในโรงเรียน ควรได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าในปัจจุบันซึ่งใช้หนังสือแบบเรียนเพียงเล่มเดียว
9. โรงเรียนควรมีอุปกรณ์ประกอบการสอนเรื่องยาเสพติด เช่น สไลด์ ภาพยนตร์
10. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น นิทรรศการ การนำนักเรียนไปดูผู้ติดยาเสพติดที่โรงพยาบาล เป็นต้น
11. โรงเรียนควรจัดบริการค่านั่งและแนวและสุขภาพ เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางค่านั่งจิตใจหรือสุขภาพ
12. หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับยาเสพติด ควรจัดให้มีการอบรมหรือเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่เด็กและเยาวชนในแหล่งเสื่อมโทรมอย่างสม่ำเสมอ
13. รัฐควรจัดสนทนากาการและมีกาอาชีพให้แก่เยาวชนในแหล่งเสื่อมโทรมเพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
14. หน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ควรให้ความอนุเคราะห์ค่านั่งอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดแก่โรงเรียน
15. ควรใช้หลักกรรมทางศาสนาช่วยอบรมกล่อมเกลาจิตใจคนให้ละเว้นจากยาเสพติด
16. หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับยาเสพติด ควรให้บริการค่านั่งอบรมเผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดวิทยากรมาบรรยายเคลื่อนละครั้ง

17. ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคมครูและบุคลากร เพื่อช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อีกทางหนึ่ง
18. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ควรกระทำโดยการร่วมมือประสานงานกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ
19. สื่อมวลชนควรให้ความสนใจในการเผยแพร่ความรู้เพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ
20. ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่เกิดจากมูลเหตุหลายด้าน ทั้งในด้านการเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง การแก้ไขจึงควรคำนึงถึงมูลเหตุเหล่านั้นด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย